

CSAPÁJEV

1919 szeptember 5-én a túlerőben lévő ellenséggel vívott egyenlőtlen harcban halt hősi halált a lángoló szovjet hazafi, a Bolsevik Párt hűséges, harcos fia, a polgárháború hőse: Csapájev. A nagy Lenin és Sztálin ügyének, az orosz nép felszabadításának ifjú korától tántoríthatatlan harcosa volt. Gyermekkorra a nyomor és kizsákmányolás keserves iskolája. Megtanulta izzó szenvedéllyel gyűlölni az elnyomást, a dolgozók ellenségeit, a feudális földbirtokosokat és bürokratákat. És megtanulta végtelenül, odaadóan szeretni robotos, elnyomott népét, a névtelen hősök millióit, akik az imperialista cári birodalom háborújában szótlan szenvedéssel ontották vérüket.

Csapájev is ott menetelt, küzdött és rohamozott a cári hadsereg munkásai és parasztsztrájkjai között. Megismerte szenvedéseiket, vágyakozásaikat, az emberibb élet, a föld, a szabadság után. Közben maga is megsebesült. A februári polgári forradalom a szaratovi kórházban érte. Láta, hogy a kiábrándult proletártömegek milyen hatalmas erővel fordulnak szembe az ideiglenes burzsoá kormányval. Lobogó egyéniségének egész hevével csatlakozott az orosz proletariátus forradalmához. 1917 szeptemberében beépett a Bolsevik Pártba s ettől kezdve élete elváaszthatatlan Lenin, Sztálin nagy ügyétől, a szovjetek hatalmáért vívott küzdelemtől.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom első napjától a Bolsevik Párt élvonalában harcolt. Tehetség, bátorság, hűség, önfeláldozás, izzó akarat vitték ellenállhatatlanul előre, mindig oda, ahol a legnehezebb volt a helytállás, ahol kipróbált, edzett, tántoríthatatlan bolsevik hősiességre volt szükség. A történelmi októberi napokban, mint katonai politikai megbízott Nikolajevszk — ma Pugacsev — városkában harcolt az ellenforradalmi erőkkel. Elszántan és öntevékenyen osztagokat alakított a fejét felütő ellenforradalom ellen. Mint az egyik ilyen osztag vezetője, gyorsan és határozottan verte le a mensevikek, eszerek és fehérgárdisták által szervezett kuláklázadásokat. Már e harcok szervezésében és vezetésében megmutatkozott rátermettsége és katonai tehetsége.

1918 őszén a szaratovi szovjet egy ügynevezett „különleges hadsereg” állított fel az Uralban összeverődött ellenforradalmi erők ellen. Csapájev osztagával e hadsereg övédjébe kapott beosztást. A fehérekkel vívott harcokban komoly csapásokat mért az ellenforradalmi kozákokra. Nemsokára dandárparancsnokká lépett elő. Dandára résztvett a szövetszervezett imperialista hatalmak által szervezett csehszlovák hadtest elleni harcokban és a hadtest által a Volga mentén szított ellenforradalmi lázadások leverésében. Csapájev egysége vezetésében e harcokban is kiváló katonai tehetséget mutatott. Több súlyos csapást mért a csehszlovák erőkre és felszabadította Nikolajevszk városát. Katonai eredményeit méltányolva 1918 novemberében előjárói hadiakadémiára küldték a magasabb katonai tudományok elsajátítására. Alig három hónap múlva azonban ismét a frontra vezényelték.

1919 tavaszán indult meg az antant-hatalmak első intervencióshadjárata a fiatal szovjetköztársaság ellen. A főtámadást keletről Kolcsak

admirális jól felszerelt hadserege indította. Az ellenség elfoglalta a nagy gazdasági központot, Ufát és már a Volgához közeledett. Lenin és Sztálin, a Bolsevik Párt a szovjetköztársaság összes erőit mozgósította az ellenség ellen. A főcsapást Kolcsakra, a keleti front déli hadseregcsoportja mérte, amelynek főparancsnoka a kiváló proletárhadvezér, Frunze volt. Frunze 25. hadosztálya parancsnokává Csapájevot nevezte ki. A hadosztály politikai megbízottja a hős bolsevista, Dimitrij Furmanov volt. A 25. lövészadosztály — derék parancsnoka nagyszerű vezetésével és annak bátor példaadását követve, — szívós harcok közben elhárította a fehérek elkeseredett támadását, majd elmentámadásba ment át és döntő vereséget mért az ellenségre. Ezzel jelentős mértékben hozzájárult az egész hadseregcsoport sikeréhez.

Csapájev

A Köztársaság forradalmi katonatanácsa 1919 július 14-én kelt hadparancsában így emlékezett meg Csapájev érdemeiről:

Allhatatos, célratörő támadásaival és művészi hadmozdulataival megállította az ellenség támadását. Másfél hónap alatt elfoglalta Buguruszlan, Bjileboj és Ufa városokat, amivel megmentette Közép-Povolzsjét és visszavette az ufa-szamarai gabonatermő vidéket.

Csapájev az Ufa körüli harcokban a Bjelaja folyónál személyesen vezette az átkelési hadműveleteket. Harc közben megsebesült a fején, de nem engedte magát hátraszállítani, hanem továbbvezette az Ufa bevételével végződött harcokat.

A Csapájev-hadosztályt ezután Frunze a déluráli fronton vetette be. Csapájev azt a feladatot kapta, hogy verje szét a fehér-kozákokat és szabadítsa fel Uralszk városát. A hadosztály ezt a feladatot is becsülettel és eredményesen oldotta meg. Kétszázkilométeres megerősítő menet után sikeres harcokat vívott a fehérekkel, megtörte azok ellenállását és az urali sztyeppe-vidéken át is szívósan üldözte őket, miközben jelentékeny ellenséges erőket morzsolgt fel.

E harcok közben a fehér-kozákok kémeiktől megtudták, hogy Csapájev hadosztálytörzse hol szállott meg és 1919 szeptember 5-ére virradó éjszaka váratlanul rajtaütöttek a törzs szállásán. Csapájev, törzse élén hősiességgel ellenállt, de a túlerő legyőzte őket. Csapájev is elesett az egyenlőtlen harcban.

Csapájev nevét tisztelet és elismerés övezi a hatalmas Szovjet Hadsereg katonái és az egész szovjet nép körében. A mi fiatal néphadseregünk tagjai is megemlékeznek a hős katonáról, akinek példájából bolsevik bátorságot és szilárdságot, rendíthetetlen hűséget Pártunkhoz és a nép ügyéhez, igazi szocialista hazaszeretetet tanulhatnak.